

18-04-2017

Notat til Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget om erfaringer fra andre kommuner med helhedsorienterede indsatser

Sagsnr.
2016-0426943

Dokumentnr.
2016-0426943-4

Sagsbehandler
Laura Rømer Weirsøe

På fællesmødet for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Socialudvalget d. 30. marts 2017, blev et forslag til en kommende helhedsorienteret indsats for udsatte familier i Tingbjerg drøftet.

I den forbindelse efterspurgte udvalgene et kort notat om erfaringer fra lignende indsatser i andre kommuner.

Erfaringer med helhedsorienterede indsatser i andre kommuner

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har fra 2013-2016 finansieret et projekt, *Helhedsorienteret indsats for udsatte familier*. Som led i projektet har ti kommuner igangsat en helhedsorienteret tilrettelæggelse af kommunernes indsatser for udsatte familier. Furesø, Kolding, Silkeborg, Hedensted, Skive, Randers, Lolland, Assens, Brøndby og Thisted deltog.

Det samlede formål med projektet var at afprøve, om familiernes samlede trivsel kunne øges, hvis kommunen mødte familierne mere helhedsorienteret. Projektet havde også til formål at bringe forældrene tættere på arbejdsmarkedet og nedbringe børnenes fravær.

Projektet er blevet grebet an på forskellig vis i de enkelte kommuner. Fælles for kommunerne har imidlertid været at udvikle organisatoriske greb, der kunne nedbringe antallet af kontaktpunkter mellem kommune og familie, samt at lægge én fælles plan for familierne. Nogle kommuner har arbejdet med deciderede casemanagere, der har koordineret indsatser, aftaler osv. for familierne, mens udførelsen af indsatserne til stadighed er blevet varetaget af de specialiserede kommunale medarbejdere.

Det er fx tilfældet i Furesø Kommune, hvis indsats KORA løbende har evalueret. Den afsluttende evaluering viser, at især børnene har haft glæde af indsatsen. Deres trivsel er blevet bedre, og de oplever selv, at de har fået bedre fritidsinteresser og bedre venskaber. Samtidig kan man fra kommunen se, at der er sket et fald i antallet af børnefaglige undersøgelser, der er færre underretninger, og børnene har mindre skolefravær. Men forældrene er ikke kommet i beskæftigelse i projektperioden, og det tværfaglige samarbejde i kommunen har været en udfordring.

Voksne

Bernstorffsgade 17
1577 København V

E-mail
CG0E@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683052

I Assens Kommune derimod er organiseringen af indsatsen og resultatet et andet. Her har man etableret stormøder, hvor samtlige aktører, der potentielt kunne komme i berøring med en familie, én gang for alle mødes med familierne, og i fællesskab lægger en plan for det kommende arbejde i familien. Der føres referat på storskærm, så misforståelser og forskellige tolkninger af aftaler afklares med det samme. Når der er blevet besluttet en fælles handleplan tildeles familierne en familiementor, som fremover udgør familiens indgang til kommunen.

Organisatorisk har metoden skabt en større forståelse for kommunens forskellige faglige logikker, og en større forståelse af, hvordan familieindsatser kan tilrettelægges så familierne skal have kontakt til færre kommunalt ansatte, og så forskellige igangsatte indsatser ikke kolliderer. Indsatsen har betydet, at en fjerdedel af de deltagende 25 forældre på tre år har bevæget sig fra kontanthjælp til ordinær beskæftigelse, virksomhedspraktik eller SU. Assens har fået midler af A.P. Møller Fonden til at fortsætte projektet i perioden 2016-2019.

Samlet evaluering af STAR-projektet

Slutevalueringen af STAR-projektet foreligger endnu ikke, men en midtvejsevaluering foretaget af Deloitte i februar 2016 viser, at indsatsens største effekt ses på den øgede trivsel blandt forældre såvel som børn. Der ses desuden færre klagesager og familierne har en bedre oplevelse af sagsgangene i kommunen.

En anden oplevelse, der går på tværs af alle de deltagende kommuner er, at en væsentlig forudsætning for at lykkes med den helhedsorienterede tilgang er at etablere et godt samarbejde på alle niveauer og på tværs af forvaltninger. Samtidig oplever de fleste kommuner udfordringer med indbyrdes kulturforskelle og med allokering af ressourcer til projektet.

Seks kommuner har valgt at integrere myndighedsfunktionen i projektteamet. Det vil sige, at familiekoordinatorerne også fungerer som myndighedsrådgivere/sagsbehandlere for familierne. I nogle af disse kommuner fungerer hver enkelt koordinator i projektteamet som sagsbehandler på alle forvaltningsområder. I andre kommuner varetager koordinatorerne sagsbehandlingen på hver deres fagområde, så det eksempelvis er én koordinator, der fungerer som børne- og ungerådgiver på tværs af alle familier.

Fire kommuner har ikke integreret myndighedsfunktionen i teamet. Her har familierne fortsat sagsbehandlere tilknyttet i hhv. jobcenter, familieafdeling og evt. også i voksenafdelingen. I disse kommuner fungerer koordinatorerne som bindeled mellem sagsbehandlerne i driftsorganisationen og andre relevante aktører.

Det fremhæves at fordelene ved en integreret myndighedsindsats er en større smidighed og effektivitet i forhold til at igangsætte indsatser for familierne, og at familierne undgår mange kontakter i kommunen, ligesom udgifterne til administration mindskes. En ulempe er, at den enkelte medarbejder skal have kendskab til mange fagsystemer og bred lovgivning, hvorfor den administrative byrde kan være stor for den enkelte.

Fælles for de 10 kommuner er en erfaring om, at der med det nye helhedsblik ofte skal tænkes i alternative indsatser, eller at indsatser der hidtil kun har været brugt i begrænset omfang tages i brug i langt højere grad i disse familier. Det omfatter for eksempel økonomisk rådgivning, inddragelse af en sundhedsfaglig konsulent, psykologbehandling eller tandbehandling i tilfælde, hvor dårlige tænder er en konkret barriere i forhold til fx arbejdsmarkedet.

Projektets kvantitative effekter

Fra projektet gik i gang og frem til 1. december 2015, har det i alt omfattet 303 familier, herunder 448 voksne og 672 børn og unge. Før projektet var 73 pct. af de voksne i projektet på kontanthjælp. Ifølge midtvejsevalueringen var den andel i februar 2016 faldet til 64 pct.

Andelen af børn med svære eller omfattende problemer er faldet fra 49 pct. før indsatsen til 40 pct. efter, hvilket indebærer, at flere har fået fritidsjob og oplever at have nemmere ved at få venner. I 29 pct. af familierne er børnenes fravær faldet, og 73 pct. af børnene har fået et bedre funktionsniveau siden igangsættelsen af indsatsen. En delanalyse viser, at 63 procent af børnene/de unge har forbedret deres funktionsniveau i familier, hvor de voksne også har forbedret deres funktionsniveau. Det tyder på, at der er en sammenhæng mellem de voksnes og børnenes/de unges udvikling.

Da der er tale om en meget tidlig måling i forbindelse med midtvejsevalueringen, kan det forventes at både andelen af voksne i beskæftigelse og andelen af børn i øget trivsel er betydeligt større i forbindelse med den endelige evaluering.

I forbindelse med implementering af den helhedsorienterede indsats i Tingbjerg, vil erfaringerne fra de 10 STAR-kommuner blive inddraget. Særligt vil der skeles til de kommuner, der har taget metoder i brug, der synes at have både beskæftigelsesmæssige og sociale effekter.